AYDA BİR YAYINLANIR
Sayı: 21
8 Mayıs, 1976

K.T. AMME MEMURLARI SENDİKASI BÜLTENİ

ÇALIŞANLARDAN YANA İLERİ DEMOKRATİK BİR DÜZEN

Asgari ücret ve TÜRK-SEN

Ülkemizde ekonominin yapısal bozukluğu çalışanların yaşamını etkileyen tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Seçim yatırımlarına dayalı plânsız ve düzensiz harcamalar dahi bugün birkaç kişi haricinde kimseye bir faide sağlayamamakta, ekonomiyi alt-üst eden bir çıkmaza itmektedir. Bunun sonucu, sabit ve dar gelirliler menfi yönde etkilenmekte, fiyatlar alabildiğine yükselmekte, karaborsa, istifçilik, yok olan mallar çoğalmaktadır.

İşçiler sabitleşen ücretleriyle günlük yaşamlarını sürdürebilme uğraşısı vermekte, köylü, çiftçi alet adavatını, tohumunu, ilâcını eskiye oranla daha yüksek fiyatlardan alabilme zorunluluğunda kalmakta, ekonomik düzensikliz ve organizasyonluğun da katkısıyle piyasaya sunulan mal fiyatları artmakatdır.

Üyelerinin hak ve menfaatlerinin sağlanması, daha yüksek ekonomik düzeye ulaşması mücadelesini vermesi gereken KTF Devletindeki tek işçi Federasyonu Türk-Sen ise bu görünüm karşısında ısrarla suskunluğunu ve sükûtunu muhafaza etmekte, aylar önce çıkması gereken asgari ücretin neden çıkarılmadığını sormaktan çekinmektedir. 18 Ağustos 1975 tarih ve 44 sayılı resmi gazetede ilân edilen "Asgari Ücret" yasası, asgari ücret tesbitini 5 işçi, 5 işveren ve 5 devlet temsilcisinin katılacağı Komisyonca saptanmasını öngörmektedir. En üst düzeydeki "Federasyon olması nedeniyle işçileri bu Komisyonda, işçiden kopuk Türk Sen temsil emtektedir. İşveren ve devlet temsilcileri kapitalist düzen içindeki düzenimizde işçinin hakı olan ücretin verilmesini Türk-Sen'in de yardımıyla engellemekte, dolayısıyle kendi üyelerimizi de etkileyen hak olan ücretin çalışanlara verilmesi yasaya rağmen geciktirilmektedir.

Asgari ücretin gerçekleştirilmesi geciktiriliyor, engelleniyor ama, piyasadaki fiyatların artışı geciktirilmiyor, engellenmiyor. Bir avuç kişi parasına paralar, malına mallar katarken sabit gelirliler, satınalma gücü günden güne düşen ücretleriyle yaşam savaşı vermekte, ailesinin, çocuğunun günlük ihtiyaçlarını nasıl karşılayacağının hesabını yapmaya çalışmaktadır.

(Devamı Sayfa 4'te)

Kamu Personeli,

Seçimler yaklaşyor. Yıllardır seni haksızlık, torpil, adam kayırmalarla sömürü ve ezilmişliğe itenlere vereceğin OY CEVABINI hazırla...

Oyunu kullanırken Anayasa'ya rağmen özgürlüklerini kısıtlamaktan çekinmeyenlere gerekli cevabı vermelisin.

Bunu, gelecekte haklarına kavuşma ve koruma mücadeleni ÖZGÜRCE yürütebilmen için, "ÜZERİNDEN SİLİNDİR GİBİ GEÇMELERİNİ" engellemen için mutlaka yapmalısın...

Çalışanlar ve Hayat Pahalılığı

Her mali yıl başında olduğu gibi, bu yıl da hayat pahalılığı ve ödeneği sorunu güncel bir konu haline gelmiştir. Hiç kuşkusuz, dar gelirli çalışanları bu konu yakından ilgilendirmektedir.

Hayat Pahalılığı bilindiği gibi bir gelir dağılımı bozuluşudur. Artan fiyatlar kadar ücretler (ya da gelirler) de artmış olsa hayat pahalı olmaz. Fiyatlar artarken, ücretler yerinde sayıyorsa ya dadaha az oranda artıyorsa, bir kısım yurttaşın geliri azalıyor diğer bir kısım yurttaşınki ise ölçüsüz artıyor demektir. Bu ise gelir dağılımının bozuluşundan ve sosyal adaletsizliğin daha da artışından başka birşey değildir.

Toplumumuzda son yıllarda büyük fiyat artışları olmuştur. Resmi beyanlara göre temel gıda maddelerindeki fiyat artışları yüzde 70-80'e kadar varmıştır. ki (gerçek fiyat artışlarının bunun çok üstünde olduğu tahmin edilmektedir.) Bu, toplumumuz içinde önemli ölçüde bir enflasyonun var olduğunu gösteermektedir.

Burada enflasyonun nedenleri üzerinde durmayacağız Ancak, bugünkü enflasyonun (fiyat artışlarının) temel nedeninin, hükümetin uygulamakta olduğu sermayeden yana ekonomi politikasının olduğunu noktalayacağız.

Enflasyon, dar gelirlilerin gelirlerini reel olarak (paranın satın alma gücünü) daha da azaltırken, sermaye sahiplerinin aşırı haksız kazançlar sağlamaları yoluyla sermaye birikimlerini artırmalarına neden olmaktadır. Yani çalışanların sermayece daha da sömürülmesini sağlamaktadır.

Hızla artan enflasyonun frenlenmesi halktan yana tutarlı bir ekonomi politikası ile olasıdır. Alınacak bir seri ekonomik tedbirlerle toplum ekonomisindeki istikrar sağlanabilir. Ancak bu halde, küçük bir azınlık olan sermayenin sömürü çarkları durdurularak aşırı kazançları önlenmiş olur. Bu ise iktidarın ve dayandığı sermayenin işine gelme-

Sendikamız Yüksek Anayasa Mahkemesinde açtığı davayı kazandı

21 UBP'li Kurucu Meclis üyesinin oylarıyle 1976 Seçim ve Halkoylaması Yasasında Kamu Personelinin seçilme hakkı anayasaya rağmen kısıtlanmıştı.

Her ütrlü özgürlüğün yanında olup, hukuk üstünlüğüne dayalı Anayasal düzenin ülkemizde de yerleşip kökleşmesini daima savunan sendikamız, konuyu Yüksek Anayasa Mehkemesine götürmüştü. Hükümet tarafını UBP'li avukat Kıvanç Riza'nın temsil ettiği [illegible]a sonucunda, Yüksek anayasa mahkemesi açıkladığı kararla sendikamız lehine karar vermiş, yasada mevcut özgürlükleri kısıtlayıcı madde olan 57/3 düşmüş, böylece kamu personeli istifa etmeden istediği yerden seçime kaıtlma hakkını kazanmıştır.

20. yüzyılın son yarısında hala daha özgürlükleri kısıtlama zihniyeti içinde hareket edenlerin bulunması toplumumuz açısından gerçekten düşündürücü ve değerlendirilmesi gerekli önemli bir husustur.

Sendika faaliyetleri

görevi olması nedeniyle bu daire görevlilerinin de TAKta olduğu gibi sigorta kapsamına alınmaları;

2. Münhal bulunan mevkilerin doldurulması:

Enformasyon Dairesi kadrolarında münhal bulunan mevkilerin doldurulması, personelin terfisi ve istikbali bakımından kaçınılmazdır. Bu nedenle uzun zamandan beri münhal düşen mevkilerin en erken bir zamanda doldurulması;

3. Personelin eğitilmesi:

Enformasyon, yayın, foto gibi kazanlımış teknik bilginin devamlı yenilenmesi hizmetin düzeyi bakımından kaçınılmazdır. Bu nedenle dış ülkelerde, Türkiye'de ve işbaşında bu teknik personelin eğitilmesi zorunludur. Bu zorunluluğun yerine geitrilmesinde Bakanlığınızca uzun vadeli tedbirlerin alınması;

4. Fazla mesai ücreti ödenmesi:

Enformasyon Dairesinde çalışan memurlara fazla mesai yapmalarına rağmen bu güne kadar fazla mesai ücret iödenmemiştir. Ancak bundan böyle fazla mesai yapan Enformasyon personeline de mevzuatın öngördüğü şekilde fazla mesai ücretinin ödenmesi,

5. Barem ayarlaması:

İdari atsarruflarla Bakanlık ve Bakanlığa bağlı dairelerin barem ve kadroları ele alınmış ve Bakanlar Kurulunca neticelendirilmiştir. Bunun sonucu olarak Enformasyon Dairesindeki barem ayarlaması maalesef maaş hiyerşisini bozmuştur. Bu ise personelin mağdur duruma düşmesine neden olmuştur.

Bir personel rejiminin olmaması, bu mağduriyeti giderici tek yöntem olarak bu daire için de yeni bir maaş ayarlamasını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle Enformasyon Dairesinde de hiyerarşiyi sağlayacak yeni maaş ayarlamasının en erken bir zamanda sendikamız temsilcileriyle yapılacak görüşmelerle Bakanlığınızca neticelendirilmesi;

Yukarıda 5 madde olarak sunulan muhtıramızla ilgili olarak 7 Mayıs 1976 tarihine kadar olumlu bir netice alınmadığı takdirde sendika tüzüğümüz ve kanunların verdiği yetkiler çerçevesinde grev dahil her türlü sendikal direnişe baş vuracağımızı saygıyle bildiriiz."

Genel İşler

REFİK ERDURAN

Duymuşsunuzdur:

İtalya batıyor.

Nedeni, safra fazlalığı. Başlıca fazla safranın ne olduğu üstünde de görüş birliği var: Gereksiz memur kalabalığı...

O dert nerede yok ki? diyeceksiniz.

Doğru ama İtalya'daki bildiğiniz gibi değil. Ülkede 60 binden fazla genel müdürlük bulunduğunu ve bunların her ay iki milyon memura maaş ödediğini söyleyeyim de anlayın!

Uzmanların dediklerine göre, bu kitlenin çıkardığı iş toplamını 150 bin kişinin yapması güç değilmiş. Zira pek çok dairede hiç ama hiç iş yapılmıyormuş.

Genel müdürlüklerden bazılarının adlarından bunu anlamak kolay zaten. Varlıklarının nedeni ortadan kalktığı halde kendi varlıklarını sürdürdükleri besbelli:

'Garibaldi Savaşlarına Katılmış Kişilere Yardım Genel Müdürlüğü' (Son Garibaldi Savaşı 1860 yılında olmuş.)

'Savaşta Kimsesiz Kalan Çocuklara Bakım Genel Müdürlüğü' (Sözkonusu savaş otuz yıl önce sona ermiş olan İkinci Dünya Savaşı).

'Venedik Kentini Sıtmadan Kurtarma Genel Müdürlüğü' (Venedik kırk küsur yıl önce kurtulmuş o dertten.)

Bir de 'Panteon Mezarlığı Şeref Kıtasını Destekleme Genel Müdürlüğü' kabilinden komik yahut — 5 milyar Türk lirası karşılığı para harcadığı halde doğru dürüst tek bina yaptıramamış olan — 'Sicilya Depremi Kurbanlarına Mesken Sağlama Genel Müdürlüğü' gibi etkisiz bürolar var.

Üstelik oralarda çalışan kişiler durumlarından hoşnut da değiller. Şu ara, 'Amerikan Yardımı Dağıtma Genel Müdürlüğü' kadrosundaki 30 memur iş anlaşmazlığı çıkarmış bulunuyorlar. Aylıklarını azımsamakta belki haklıdırlar. Ne var ki, Amerikan yardımı kesileli uzun yıllar olmuş...

KİME YARDIM?

En gülüncü de hangisi biliyormusunuz?

'Genel Müdürlükleri Azaltma Yolarını Araştırma Genel Müdürlüğü.'

Bunu parlamento yıllar önce devlet mekanizmasından sözümona yapılacak reformu düzenlemek için kurmuş. Ama o yoldan şimdiye kadar bir tek devlet dairesi ortadan kaldırılmadığı gibii genel müdürlük kendi kadrosunu birkaç kat şişirmiş!

Ekonomik istatistiklerin mizahı olur mu? Oluyor işte. Bence şu hesap gerçekten komik:

Yardım için kurulmuş devlet daireleri bütçeden aldıkları her 100 lira içinden 98 lirayı kendi masraflarına harcıyor, ancak iki lirasını vatandaşa verebiliyor.

Evet, iki lira dağtmanın masrafı 98 lira!

Nasıl gerçekleştiriliyor böyle bir hokkabazlık?

(Devamı sayfa 4'te)

Asgari ücret

Asgari ücret yasası yedi ay önceden çıkmış tesbiti için ilân edilmiş bir yasa ol masına rağmen ücretler tes bi tedilemiyor, tatbik safha sına geçilemiyor.

Yasalar kâğıt üzerinde kalacaklarsa, demokratik hukuk devletinin varlığı ve üstünlüğü nasıl sağlanacak vatandaş neye güvenecektir?

Çıkan yasa asgari ücre tin tefsirini şöyle yapıyor: "Asgari ücret işçilere normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçi ile eşinin ve üç beş çocuğunun yeterli beslenme, sağ lıklı konut, giyim, aydınlat ma ve ısıtma, ulaşım, çağdaş düzeyde sağlık servisi, eğitim, külütr, dinlenme, eğlence ve benzeri temel ge reksinmeleri geçerli fiyatlar üzerinden karşılamaya yetecek miktarda olmak üzere 3. maddede gereğince saptanan ücreti anlatır."

Yasanın tesbitini öngör düğü ücret işçi lehine, yukarıda açıkca belirtilen husus ların karşılanmasını gerekli kılan gerçek ücrettir. Ancak bu gerçek ücret yukarıda da değindiğimiz gibi tesbit edilmiyor. İşçi, çalışan hakkı olandan çok daha az bir ücret alıyor, hakkı olandan çok daha az bir ücret almaya zorlanıyor..

İşçiler, çalışanlar, hakla rına sahip çıkmalı, verilmeyen haklarımızı, engelle meye çalışanların ellerinden söke söke almalıyız. Gerçek sendikalarımızda işçiden, çalışandan yana temsilcilerimizle haklarımıza sahip çıkmadığımız sürece ezilmeye, sömürülmeye ve yasalara rağmen verilmeyen hakiki ücretlerimizden uzak yaşamağa mahkûmuz!

Gelişen çağ anlayışında ki gerçekler karşısında işçiden uzak bir politika izle yişi içinde olan, işçinin ha kiki ücretini almasını dahi engelleyen TÜRK-SEN mutlaka çökecektir, bu çöküşü kimse durduramıyacaktır.

Çalışanlar ve Hayat Pahalılığı

mektedir. Çünkü bugünkü iktidarın devamı, sermayeye daha fazla sömürme ola nakları yaratmasına bağlıdır. Daha hızlı sömürü ve sermaye birikimi ise, bugün kü enflasyondan geçmektedir. Bu nedenle ekonomik tedbirler alınmayarak enflasyon yani sürekli fiyat ar tışları körüklenmektedir. Buna karşılık çalışanların ücret ve maaşları da artmadığından bu kesim için hayat günden güne pahalı lanmaktadır. İşte bugünkü hayat pahalılığı olgusunun temelinde yatan gerçek budur.

Geçtiğimiz yıl, çalışanların ücret ve maaşlarına ya pılan bir takım uyarmalar la gelir dağılımında ekonomik bakımdan zayıf olan bu kesime ek gelirler sağlanmıştı. Ancak sağlam bir kamu gelir ve giderlerine oturtulmayan maliye ve halktan yana olmayan bu gükü ekonomi politikaları sonucu sağlanan ek gelirle rin olumlu etkileri silinmiş enflasyon daha da kamçılanmış ve dargelirli çalışanlar eskiye oranla daha da güç koşullar içine itilmişlerdir.

Bu yılki bütçe yine küçük bir azınlık lehine çalışa cak olan enflasyonist baskı ları artırıcı bir bütçedir. İktidar birtakım gereksiz harcamaları bütçe ile öngörürken, diğer yandan "kıt olanaklar" sözcüğü arkasına sığınarak çalışanların hakkı olan hayat pahalılığı ödeneğini öngörmemektedir. Buna karşılık yeni konan birtakım dolaylı vergilerle, bu kesimin reel olarak azalan maaş ve ücretle rine de el atılmaktadır. Bir kuruşuna kadar vergi borç ları alınan çalışanlara bu reva görülürken, vergisini tam ödemeyen sermaye çevrelerine büyük vurgunlar sağlayan enflasyonist bir bütçe hazırlanmaktadır, Bütçeden memurlar yararına hükümler beklemek esa sen yanlış. Çünkü memurlar, çalışanların bir bölümü Çalışanların ya da sermaye sınıfının yanında olmak bir siyasal tercih sorunu. Bugünkü iktidar ise bu siyasal tercih yöünndeki ren ginin kimden yana olduğunu çok önceden belirlemiş ve açıkca göstermiştir.

Geçen yıl yapılan maaş ücret ayarlamalarından son ra, çalışanların içinde bulunduğu bugünkü güç ekonomik durum, bize, günlük tedbirlerle artırılan maaş-ücrelterin bir yarar getir mediğini göstermiştir. Dar gelirli çalşan kesimin ekonomik yönden rahatlaması, halktan yana uygulanacak bir ekonomi politikası ile olasıdır. Bu gerçek gün geç tikçe çalışanlarca görülmek te ve anlaşılmaktadır. Çalışanlar halktan yana bir ekonomi politikasının uygulanabilmesi için kendine dü şeni önümüzdeki seçimlerde mutlak yapacaktır. Çalı şanlar bunun bilinci ve kararlılığı içindedirler.

GENEL İŞLER

Bir yardım genel müdürlüğünün Sicilya'daki bir şubesi soruya ipucu sağlayabilir. Orada söz k[illegible]su yardıma hak kazanmış vatandaş sayısı 19, şube kadro sundaki memur sayısı 26!

Tabii bu işler uzaktan gülünç. Azizlik kendi başına gelince pek gülemiyor insan.

Ben birkaç ay önce acısını çektim de oradan bi liyorum.

DÜŞÜNENLER, KAŞINANLAR

Önemli ve acele bir iş içinRoma'da bir devlet dairesinde sıramı bekliyorum. Ortalıkta belki iki dü zine memur bulunduğu halde çalışma bir türlü başlamıyordu.

Sonunda dayanamadım, birine sordum ne beklen diğini.

— Müdürü bekliyoruz, dedi; O emir vermeden baş layamayız.

— Ne zaman gelir?

— Bilmiyorum.

— Kim bilir?

— Muavini.

— O nerede?

— Bugün gelmedi. Müdür de onu aramağa [illegible]ti zaten...

Devlet bürosuna neden 'daire' denildiğini o gün anladım.

— Onlar birbirlerini kovalarken siz burada ne ya parsınız diye üsteledim.

Sırıttı.

— Düşünürüz!

Nasrettin Hoca'nın hindisinin bu meslektaşlarını İtalya'ya Mussolini musallat etmiş. İş bulamıyormuş kimseye. Karışıklık çıkmasın diye milleti resmî kad-rolara doldura doldura durumu 'bir delinin attığı taşı bin akıllının içinden çıkaramadığı' kuyuya benzetmiş.

Bizde bürokrasinin halk ağzındaki adı 'bugün git yarın gel'dir. İtalya'daki insana yarın gel de demiyorlar.

Kırtasiyecilik dahil, her derdimizi eli sopalı bir diktatörün düzeltivermesini isteyen yurtdaşlarımızın dikkatine sunlur:

Yine günün birinde ülkemizi 'Kara Kara Düşünenleri Teselli Genel Müdürlüğü' kurulmasına muh taç kılacak heveslerden vazgeçsinler!

(Milliyet)